

Cifra de afaceri a liderului 2020 (mld. lei)	Tipul capitalului	Ponderea CA a liderului în total CA județ în 2020 (%)
14,8	străin	2,3
5,0	privat, românesc	4,2
8,8	străin	11,8
5,5	străin	7,6
18,2	străin	29,6
12,8	străin	21,4
3,8	străin	7,2
8,2	străin	17,2
2,1	străin	5,3
3,9	stat	10,2
12,3	străin	32,5
4,2	străin	12,1
9,0	privat românesc	28,1
1,7	străin	5,3
1,4	străin	4,5
7,3	străin	26,3
4,6	străin	16,8
1,4	străin	6,1
1,3	străin	6,5
1,1	privat românesc	5,6
1,9	străin	9,8
2,7	străin	16,4
2,5	străin	15,5
1,1	străin	8,3
1,2	străin	9,2
0,5	străin	3,9
0,3	mixt	2,6
0,8	privat românesc	6,5
0,2	privat românesc	2,1
1,2	străin	13,0
0,4	străin	4,4
1,1	străin	12,9
2,0	stat	24,1
1,6	străin	19,3
0,5	străin	6,1
0,2	privat românesc	2,5
0,3	străin	3,8
0,4	privat românesc	5,2
0,3	străin	4,5
0,5	străin	7,0
0,8	străin	12,5
0,1	privat românesc	2,9

Sursă: analiză realizată de ZF pe baza datelor de la Registrul Comerțului

În 2008, România de business respira din Capitală și cam atât. Firmele înregistrate în București erau responsabile de 63% din cifra de afaceri totală din România. Era chiar înaintea unei crize financiare care a zdruncinat din temelii întreaga economie. Un deceniu și ceva mai târziu, în 2020, un alt an greu de uitat, Bucureștiul mai însemna 37% din business. Cifra de afaceri totală a firmelor care și-au stabilit sediile centrale în București a rămas cam aceeași - 640 de miliarde de lei (130 de miliarde de euro) în 2020. Amprenta în economie s-a redus semnificativ. Au apărut noi sedii centrale pentru business. Au apărut noi investiții care au ridicat regiuni, au creat locuri de muncă și acolo unde e vorba de locuri de muncă bine plătite au contribuit la oprirea depopulării masive care a pus stăpânire pe România.

Județele de la granița de vest - Timiș, Arad și chiar Bihorul - s-au dezvoltat pe baza producției de componente auto, un model care a funcționat după criza din 2008, dar care acum este regândit și reasezat cu zona de cercetare-dezvoltare, un pariu care poate fi câștigător și în următoarele decenii pentru economia României.

Clujul și-a păstrat tradiția în industria farmaceutică prin prezența și angajamentul Terapie - printre puținele branduri industriale ale Transilvaniei care au rămas în picioare și la nivel de producție, dar a adăugat dezvoltării sale investițiile în parcuri industriale și, cel mai mult, o zonă permanentă de inovație și spirit antreprenorial.

Dacă eliminăm Capitala din ecuația de business, Clujul se află pe locul trei ca cifră de afaceri în 2020, după Ilfov și Timiș, dar este pe primul loc după numărul de locuri de muncă din companii și tot pe primul loc raportat la numărul de firme active.

Și Iașiul începe să joace puternic pe zona de IT, iar dezvoltarea orașului din Moldova poate atrage după sine și creșterea nivelului de trai pentru unele dintre cele mai sărace zone din țară, care nu duc însă lipsă de talente care pot intra rapid în ecosistemele create de companii. Și

cum autostrada Moldovei rămâne un vis, autostrada traficului de date, a internetului de mare viteză poate transforma Iașiul și județele din jur în puncte tari ale businessului românesc, probabil una dintre cele mai așteptate transformări ale deceniilor care vin.

ÎNGER ȘI DEMON

Dacia, Ford și Star Assembly, cei mai mari trei exportatori ai României în 2020, sunt adevărate locomotive pentru businessul din județele unde și-au stabilit sediile centrale: Argeș, Dolj și Alba. Au generat business în jur, au atras investiții în malluri, magazine, hoteluri, au creat mii de locuri de muncă direct și indirect, unele dintre ele cu salarii peste media pe economie.

Dependența economiilor locale față de aceste investiții este însă uriașă. Dacia înseamnă astăzi 30% din cifra de afaceri totală din Argeș, Ford urcă și mai sus, la 32% în Dolj, iar Star Assembly este la 27% în Alba. Orice decizie a acționarilor celor trei fabrici zdruncină din temelii economiile din regiune și interesul autorităților este să păstreze fabricile în România, să-i convingă pe acționari că pot dezvolta în continuare noi modele la noi și pot juca pe cartea competitivității fără să piardă. Pentru că în termeni de investiții mari, România a trăit doar plecarea Nokia de la Cluj când abia începuse să prindă contur fabrica nordicilor. Din fericire pentru Cluj, în locul Nokiei au venit rapid De'Longhi și Emerson și șocul nu a mai fost atât de puternic. Nimeni nu vrea însă să imagineze un scenariu cu o reducere masivă a producției Dacia la Mioveni sau a Ford la Craiova.

Dezvoltarea celor doi producători auto pare a fi în continuare un angajament asumat de Ford și Renault, iar ideea celui de-al treilea producător auto care să transforme România în sediu central rămâne în prim-plan.

CÂT CÂȘTIGĂ JUDEȚUL DINTR-UN SEDIU CENTRAL

Adrian și Dragoș Pavăl din Bacău au pornit acum 30 de ani cu un magazin de 16 metri pătrați, iar în